

Naujasis korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymo modelis

Domantas Lukauskas

2022-11-15

**Korupcijos pasireiškimo tikimybės (KPT)
nustatymas iki 2022-10-01 ir po 2022-10-01**

Naujasis KPT modelis

Rizika ar rizikos veiksnys?

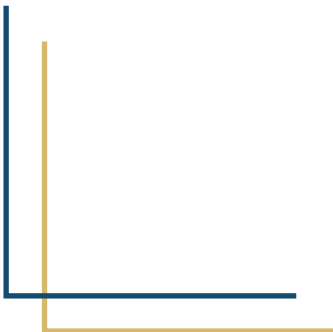
Pavyzdžiai

Turinys

A large, stylized eagle logo in a dark blue color, positioned on the right side of the slide. The eagle is facing left, with its wings spread and talons visible. It is superimposed over the background and partially overlaps the 'Turinys' text.

Iki 2022-10-01... po 2022-10-01

Iki 2022-10-01... po 2022-10-01

Naujasis KPT modelis

- 1) Konteksto nustatymas
- 2) Rizikų identifikavimas
- 3) Rizikų prioritetų nustatymas
- 4) Aukščiausio rizikingumo lygio rizikų analizė, veiksmų identifikavimas
- 5) Kontrolės priemonių nustatymas
- 6) Kontrolės priemonių įgyvendinimas ir
- 7) Įgyvendinimo / proceso stebėseną (monitoringas).

Pasirengimas atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą

- Veiklos sričių sąrašo sudarymas
- Sprendimo atlikti korupcijos pasireiškimo tikimybės nustatymą priėmimas
- Informacijos surinkimas:
  - ✓ korupcinio pobūdžio nusikalstamas veikas arba teisės pažeidimus;
  - ✓ gautus skundus, pranešimus, pareiškimus;
  - ✓ STT atliktas korupcijos rizikos analizės, antikorporcinius teisės aktų vertinimus;
  - ✓ atliktus vidaus patikrinimus, audito išvadas;
  - ✓ sociologinių tyrimų, žiniasklaidos, darbuotojų apklausų rezultatai ir kiti viešai prieinami duomenys;
  - ✓ interviu metodas;
  - ✓ kita reikšminga informacija.

Rizikų įvertinimas

- Rizikų nustatymas (identifikavimas)

- Rizikų įvertinimas (matricų metodas)

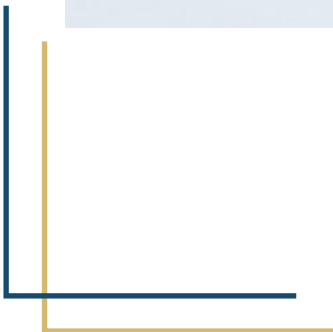
- ✓ Poveikio kriterijus
- ✓ Tikimybės kriterijus

POVEIKIS	Katastrofinis	5	10	15	20	25
	Kritinis	4	8	12	16	20
	Pastebimas	3	6	9	12	15
	Žemas	2	4	6	8	10
	Nereikšmingas	1	2	3	4	5
		Labai žema	Žema	Vidutinė	Aukšta	Labai aukšta
TIKIMYBĖ						

Kas geriau?...

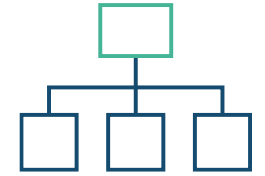
Korupcijos rizikos veiksnių nustatymas ir išvados parengimas

- Rizikos veiksnių nustatymas (priedo(-ų) Nr. 3 užpildymas)
- Rizikų mažinimo ir nustatytų korupcijos rizikos veiksnių pašalinimo priemonių nustatymas
- Išvados parengimas

- **Raudona** - rekomenduojama atlikti korupcijos rizikos veiksnių nustatymą veiklos srityse, kuriose jos gali pasireikšti, išvardinti nustatytus korupcijos rizikos veiksnius ir pasiūlyti konkrečias priemones, skirtas jiems šalinti. Šiuo atveju gali būti taikomos ir kitos priemonės, numatytos dėl geltonų rizikų.
- **Geltona** - rekomenduojama atlikti:
  - ✓ šią (-as) sritį (-is) reglamentuojančių vidaus teisės aktų ir jų projektų antikorporcinius vertinimus;
  - ✓ papildyti antikorporcinių elgesio kodeksą arba taisykles situacijomis, kaip darbuotojams elgtis susidūrus su šiomis rizikomis;
  - ✓ taikyti darbuotojų sąmoningumo didinimo priemones – organizuoti renginius, paskaitas, parengti atmintines ir kt.

Rizika ar rizikos veiksnys?

- Rizika atitinka sistemoje egzistuojančių grėsmių ir pažeidžiamumų derinį, padaugintą iš pasekmių, kurios gali kilti įvykus žalos įvykiui.
- Korupcijos rizika yra susijusi su nustatytų pažeidžiamumų rinkiniu, kuris leidžia sistemoje ar procese vykdyti korupcinę veiklą.
- Rizika - nepageidaujamo rezultato tikimybė!
- Korupcijos rizikos veiksnys - individo, institucijos ar proceso bruožai ar ypatybės, kurie padidina korupcinio elgesio, integralumo pažeidimo, neetiško elgesio ar kitos elgsenos, kuri gali turėti neigiamą poveikį viešojo sektoriaus institucijos tikslams pasiekti, tikimybę.
- Įvairios aplinkybės, kurios gali paskatinti, sukelti ar leisti korupcinį ar neetišką elgesį.
- Korupcijos rizikos veiksnys - sąlygos, įvykiai ir aplinkybės, galinčios sudaryti prielaidas korupcijai (rizikoms kilti)!

Pavyzdys (I)

- Rizika - galimybė priimti sprendimus dėl kontrolės priemonių įgyvendinimo pasirinktinai, tam tikrų subjektų atžvilgiu („užsakomieji patikrinimai“).
- Rizikos veiksniai:
  - ✓ Neregamentuota kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymo tvarka.
  - ✓ Nesilaikymas kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašo sudarymo tvarkos.
  - ✓ Tam tikrų ūkio subjektų neįtraukimas į kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašą.
  - ✓ Nesudaromas arba neatnaujinamas kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašas.
  - ✓ Neregamentuota bendro kontroliuojamų ūkio subjektų (jų padalinių, filialų) sąrašo sudarymo tvarka, kai priežiūros veiksmai turi būti nukreipti ir jų filialų atžvilgiu.
  - ✓ Kontroliuojamų ūkio subjektų sąrašą sudarančiam atsakingam asmeniui suteiktos plačios diskrecijos ribos savo nuožiūra įtraukti ar neįtraukti subjektus į patikrinimų planus ir kt.

Pavyzdys (II)

- Rizika - konkrečių, iš anksto žinomų tiekėjų protegavimas
- Rizikos veiksniai:
  - ✓ Nevykdomos jokios viešųjų pirkimų procedūros.
  - ✓ Neskelbiamo pirkimo atveju apklausiamas vienintelis ar keli tarpusavyje įvairiais ryšiais susiję tiekėjai.
  - ✓ Palankiau vertinamas konkretaus teisėjo pasiūlymas.
  - ✓ Nepagrįstai atmetamas mažiausią kainą pateikusių tiekėjų pasiūlymas.
  - ✓ Nemotyvuotai perkama brangiau nei maksimali pirkimui skirtų lėšų suma.
  - ✓ Šališkai nagrinėjamos pretenzijos.
  - ✓ Pirkimo laimėtoju pripažįstamas pirkimo sąlygų neatitinkantis pasiūlymas.
  - ✓ Pakeitus esmines pirkimo sąlygas nenutraukiamas pirkimas.
  - ✓ Sudaromos palankios sąlygos pirkime dalyvauti reikiamam tiekėjui.
  - ✓ Nepagrįstai vykdomi skubūs, neatidėliotini pirkimai, nesant tam teisinių ir faktinių pagrindų.
  - ✓ Pirkime dalyvauja tik vienas tiekėjas (apklausiamas tik vienas tiekėjas; gaunamas tik vieno tiekėjo pasiūlymas; atmetami kitų tiekėjų pasiūlymai) ir kt.

Ačiū už dėmesį!

